

CSONGRÁDI UJSÁG

Előfizetési árak :
Egész évre 4 korona, fél évre 2 korona, negyed évre 1 korona.
Egyes szám ára 8 fillér.
Megjelenik minden vasárnap reggel.

Felolós szerkesztő
SZABADOS JÓZSEF

Szerkesztőség
Szentháromság-tér 2. szám.
Kiadóhivatal :
Bozó és Justin könyvnyomdája Szentháromság-tér 2. szám.

IX. évfolyam.

Csongrád, 1911. szeptember 17.

38. szám.

A miniszterelnök audienciája.

Gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök hétfőn audiencián jelenik meg Őfelségénél, hogy a király nyári üdülésének befejeztével a magyar politikai helyzetről referáljon neki. Az audiencia lefolyása elé az egész magyar politikai világ a legnagyobb figyelemmel és érdeklődéssel tekint. Mindenki tudja, hogy a nyár folyamán megindult véderóvitának csak egy jóval későbbi stádiumában kerülni arra a sor, hogy a felség a maga irányító befolyásával a kormány politikájának és taktikájának meghatározásában érvényesítse akaratát. Ez a stádium elérkezett most a véderóvita nyolcadik hetében, a mikor a hadállások mindkét részéről felvonultak és a döntő összeütközés pillanata elérkezett. Elképzelhető, hogy a miniszterelnök helyzete semmi esetre sem lesz a legkellemesebb, a mikor Őfelsége előtt politikájának és taktikájának esődjét kell bevallani. Ennek jelentésére nem is kellett volna nyolc héttig várni, mert mindjárt a véderóvita első hetében az ellenzéki függetlenségi pártok koncentrált támadásai kiábrándíthatták a bécsi érdekek magyar exoziturait abból az illuzióból, hogy sikerül egy olyan törvényjavaslatot tétő alá hozni, amely tökéletes negációja a magyar állam függetlenségének és szuverenitásának, egyben pedig a végsőkig elcsigázott országra a legsúlyosabb terheket akarja róni. A technikai obstrukció a parlamenti haremodornak az a neme, amely világosan és határozottan fel akarja világosítani a kormányt arról, hogy minden reménykedése hiába való. Nem lehet egy nemzetre erőszakolni azt, ami ellen egy nemzeti küzdelem válságos rázkódtatásain keresztül menve a végsőkig harcolt. A kormány a kivárás kényelmes, de céltalannak bizonyult taktikáját hirdette, miközben rava-szul számított arra, hogy a küzdő függetlenségi pártok sorai megbomlanak. Elentéteket lehet támasztani az ellenzéki pártok között egy olyan kérdésben, a melyre nézve idáig sem a kormánynak, sem a mögötte ülő többségnek határozott és világos programja nincsen. A függetlenségi és 48-as párt az első pillanattól kezdve rámutatott minden bajnak kutforrására, a mai korrump és tarthatatlan választási rendszerre és a trónbeszédre és királyi ígéretre hivatkozva, az általános, egyenlő, titkos választói jog sürgős törvénybeiktatásának elkerülhetetlenségét hangoztatta. Ugyanezt a prioritást a választói reform tekintetében kiemelte a Kossuth párt is, a küzdelem közvetlen céljának azonban ugyanazt jelölve meg, a mi ellen a harc a függetlenségi és 48-as párt részéről is a legelső sorban folyik: és ez a katonai javaslatok megbuktatása

és ezzel természetesen a kormány lemondásának előidézése.

Valami rózsás képet nem festhet tehát Őfelsége elé Khuen-Héderváry Károly gróf hétfői audienciáján és most már, ha a koronának és nemzetének igazán hazafias, nagy szolgálatot kíván tenni, a kibontakozás és a válság szanálására vonatkozó előterjesztéseit nem teheti az eddigi sablonok szerint.

A helyzet ma az, hogy a gyökeréig romlott állapotokon, amelyek egy minden ízében halálosan beteg választási rendszernek következményei, többé sem házfelosztatásokkal, sem házszabályrevízióval, sem erőszakoskodással segíteni nem lehet. A kivezető ut önmagától adódik: meg kell alapozni a becületlen parlamentarizmust, biztosítani kell egy új választási törvénynyel a nemzet akaratának hamisítatlan megnyilvánulását és ennek a parlamentnek a számára kell fenntartani. Magyarország jövő fejlődése összes nagy problémáinak megoldását. Ezek között van a katonai kérdés is, amelynek végleges rendezése, ha végre nyugvó pontra akarják juttatni e kérdést, csak a nemzet jogainak respektálása és teherbíró képességének figyelembe vétele mellett lehetséges.

Aki a koronás magyar királynak és nemzetének egyaránt hű tanácsadója és egyformán viseli szívén mindkettőnek azonos érdekét, nem adhat Ő felségének más tanácsot, mint amely ezeket a szempontokat tartja első sorban szem előtt. Sajnos, a szállongó hírek kevés megnyugvást szolgáltatnak aziránt, hogy a miniszterelnök tanácsa ily értelemben fog elhangzani és ha tényleg valami más meglepetésszerű akcióval jön, a politikai válság hosszú elhúzódására és a legnagyobb mérvű kiélezésére lehetünk elkészülve.

— **A szüret.** A holnapra egybe hívott községi közgyűlés fogja a szüret határidejét kitűzni, valószínűleg e hó 20-ra, az előjáróság javaslata értelmében. A mi népünknek azonban különleges igényei vannak és sokan már is szüretelnek, vagy szüretelni akarnak és e miatt ostromolják az előjáróságot; mert neki a bor mennyisége a fő, nem pedig a bornak a minősége. Pedig az előjáróság, meg a komolyabb termelők és kereskedők előtt a bor mennyisége sem lehet közömbös, mert a jobb minőségű és nagyobb szeszartalmú bor értékesebb és keresettebb, mint a vizenyős, szesz nélküli borok és így ha a vízrészek elszáradása, vagy apadása által mennyiség tekintetében veszít is a termés, annál többet nyer minőség, vagyis cukor- és szesz-tartalom tekintetében. A mi szegényebb sorsú bortermelőink azonban mindezt nem veszik figyelembe. Ők csak arra töreksenek, hogy a szentesi vásárra már értékesíthessék termésüket és nem törődnek vele, hogy ezáltal nagyot vétenek

városunk bortermése ellen, mert rontják a bor minőségét és vele együtt a borárakat. Az előjáróságnak kötelessége tehát tőle telhetőleg megakadályozni a szürettel üzött visszaéléseket és az ezekkel kapcsolatos károsodásait a közérdeknek.

Hadgyakorlatok.

A hadgyakorlatoknak nevezett őszi parádék a lefolyt héten véget értek és jól megsanyargatva hazaküldték a tartalékos hadfiakat.

Ezek a hadgyakorlatok Szlavoniában, Komárom megyében és az ország északi részében, Bártfa és Sztropkó vidékén folytak le s mint valami véres háborúnak, meg is vannak az áldozatai.

Szlavoniában hét huszár egy nagy kuroicásban roham közt bele futott egy öblös kútba lovastól együtt, mert a kút nem volt bekerítve. A tereptanulmányozók figyelmét pedig e körülmény, úgy látszik, kikerülte.

Szerencsére hat huszár ki tudott menekülni a veszélyből. Egy azonban, aki legelsőnek fordult bele a kútba, lovastól együtt bele fult.

Komárom megyében is történt szerencsétlenség. Gyakorlatozás közben egy gyalog csapat Héreg vidékén eltévedt és a tiszték csak félnapi marsolás után vették észre a tévedést. Agyonhajszolták tehát a rettenetes hőségben éltenszomjan a boldogtalan katonákat, hogy legalább napestig pótolhassák a mulasztást.

Ennek a rückerwerz koncentriumnak aztán három baka esett áldozatul. Egy szörnyet halt. Kettőt pedig haldokolva szállítottak a kórházba. De kidőlték még az ötszáz főnyi csapatból háromszázan az emberölő fáradság miatt, kiket aztán a jó szívű tiszturak e „kihágás“-ért egytől öt napig tartó fogsággal sujtottak.

Hát bizony szép dolog is az a katonai élet és megérdemli, hogy ez a nemzet fainak százezreit és pénzének millióit áldozza azon idegen hadseregre, melyben ebek harmincadjára bálnak a magyar ember életével.

A felvidéki hadgyakorlatokról, melyen egész hadtestek összpontosítottak, csak annyit tudunk, hogy azokon nem jelent meg öreg királyunk szokásos ruganyos lépteivel, mert már a mult évben is panaszkodott, hogy hiába mutogatták neki a hadtestek elhelyezkedését, nem látott a hadmozdulatokból semmit.

Az idén tehát már nem is gyötörte magát az út fáradalmaival, hanem megelégedett azzal, hogy Jenő főherceg által képviseltette magát a felvidéki hadgyakorlatokon. A vezényletet pedig Ferenc Ferdinánd trónörökösre bízta. Mig ő maga Bécs mellett, schönbrunni kastélyában

üdül, már amennyire egy nyolevanegy esztendő agastyánnak üdülni lehet.

Nagy baj azonban, hogy ez az üres, értelem nélküli parádé, nemesak az ország millióit nyeli el minden komolyabb cél nélkül; nemesak a munkás kezek ezreit vonja el a kenyér keresettől; nemesak a tartalékos családapák épségét és életét prédálja ész nélkül; hanem megakasztja és kiforgatja sarkaiból az egész ország forgalmát a vasúti kocsik lefoglalása miatt. Nem számítva ama milliókra menő károkat, melyeket a termények letaposása és tönkre tétele által okoznak.

S bizony a hadgyakorlatokkal járó kellemetlenségnek Csongrádon is érezzük a hatását, amennyiben a kövezési munkálatok fenakadást szenvednek a miatt, hogy a korláti bazalt bánya vagonhiány miatt nem képes az anyagot szállítani.

Mivel a vaskocsik a hadsereg szállítására vannak fentartva.

E nyomorúságon azonban nem bírunk segíteni, mert katonai állam lévén, a hadsereg a becézett gyerek. A civil-bagázs pedig a kutya, melynek meg kell elégednie a hadsereg által levágtatott csontokkal. És ez egygyel több ok arra, hogy a hadsereg iránt való elkeseredés és a szociális forradalom mind szélesebb körben gyűrűzik a nemzet munkás rétegei között.

HIREK.

— **Egyházi látogatás.** A lefolyt hét folyamán, hétfőn és kedden városunkban időzött mélt. és ft. Schmid János, pápai prelátus és váci székesegyházi prépost kanonok, hogy mint csongrádi főesperes, a felügyelete alá tartozó esperességi kerületek templomai és plébániái körében szemlét tartson. Régebb időben ugyan csupán az volt a főesperesek megbízatása, hogy felülvizsgálták és jóváhagyásra ajánlották a püspököknek a templomszámadosokat és hivatalaikba beiktatták az ujonnan kinevezett alespereseket. És csak újabbán jött szokásba, hogy a főesperesek tartoznak időnkint a hatóságuk alá tartozó esperességek templomaiban és plébániáiban szemlét tartani és észrevételeikről jelentést tenni a püspököknek. Nos ez a látogatás nincs minden érdekesség nélkül, amennyiben például Schmid János öméltsége annyira rövidlátó, hogy egy arasztól tovább alig lát. Elképzelhető tehát, hogy ily rövidlátás mellett minő alapos szemlét tud tartani az általa meglátogatott egyházakban. Alig hisszük ennél fogva, hogy a belvárosi templom és temetői kápolna tetőzetének rosta-állapotáról tudomást szerzett volna. Ugyanakkor, mikor Schmid János főesperes úr nálunk időzött, Rózsahegyi Gyula váci kanonok úr, mint pesti főesperes, Budapest mellett, Kispesten és Szentlőrincen tartott hasonló látogatást. Itt meg az az érdekesség történt, hogy nevezett főesperes Szentlőrincen az oltárkö pecsétjét akarta megsejmelni, nincs-e vajjon megsérülve? Ugy-látszik azonban, hogy a kő szorosán volt az oltárba illesztve, mert miközben a követ helyéből kiemelték, megmozdult az oltár és róla egy hatalmas szobor a főesperesnek segédkező Vinner Béla lelkész fejére zuhant és kicsibe mult, hogy agyon nem ütötte. Agyrázkódása oly súlyos, hogy Budapestre a szent István kórházba kellett miatta szállítani. Jól sikerült tehát a főesperesi látogatás!

— **Községi közgyűlés.** Csongrád község képviselő testülete holnap dél előtt 9 órakor rendes közgyűlést tart.

— **Koldulás misealapítványra.** Ugy halljuk, hogy néhány hívó gyűjtést indított azon célból,

hogy a nemrég elhunyt plebánosunk, Porubszky József lelkiüdvéért szolgálatandó misékre alapítványt tegyenek. Kétkedve és csodálkozással fogadtuk ezen hírt, mert hiszen eddig még arra nem volt példa, hogy csongrádi plebánosért misealapítványt a hívőknek kellett volna összerakni. És annál inkább csodálkozunk, mert hiszen köztudomású, hogy Porubszky József minden jövedelmét Vácra küldte fel s magának csak annyit tartott meg, amennyire éppen szüksége volt. Illő dolog volna tehát, ha Vácra, a püspöki udvarban gondoskodnának arról, hogy legyen alapítvány a volt plebánosunkért szolgálatandó misékre.

— **Esküvő.** Kuruc János fiatal gazdálkodó folyó hó 24-én dél után 3 órakor tartja esküvőjét Gutpintér Terikével.

— **A horárak érdekében.** Ma vasárnap dél előtt 9 óra után Hegyi Antal és Ludrovai Tóth István a község háza udvarán értekezletet tartanak, melynek tárgya a borszövetkezet hasznossága és nagy fontosságának ismertetése lesz. Minden intelligens ember tiszta van ugyan ezzel, de a község, maguk a termelők, nincsenek áldásairól felvilágosítva. Hogy ne mondjunk többet, éppen Ludrovai Tóth István mustját kérte most a ceglédi borszövetkezet literenkint 34 fillérjével, amikor itt Csongrádon a borkereskedők 24—26 fillért adnak érte. Fel kell tehát állítani a pinceszövetkezetet, végre legyen Csongrádon is tiszta állapot; mert az mégsem járja, hogy a kereskedők a hordóval nem rendelkező termelők szorult helyzetét kihasználják. Óva figyelmeztetjük a szőlőtulajdonosokat, hogy termésüknek megfelelő hordót szerezzenek be; mert annélkül egészséges állapotot lehetetlen Csongrádon teremteni.

— **Egyleti gyűlés.** A Csongrádi Katolikus Földműves Ifjúsági Egylet, ma dél után 2 órakor, az egylet helyiségében rendkívüli közgyűlést tart, melynek tárgya a Gécy Géza eltávazása folytán megürült alelnöki tisztség betöltése lesz.

— **Színházi műsor a héten.** Ma vasárnap d. u. Piros bugyelláris, ingyen előadás. Este Cigány, remek népszimű. Hétfőn Millió, világhírű bohózat. Kedden Balkáni herceg, nagy új operette. Szerdán fényes műsorú kabarét est. Csütörtökön Artatian Zsuzsi, nagy új operette. Pénteken Vig özvegy. Szombaton Balga szűz, nagy újdonság. Vasárnap d. u. Luxemburg grófia. Este Liliom.

— **Vasilius tanár.** a varsói Szt.-Rókus kózház főorvosa jelenti: Oly esetekben, amikor a felgyülemlesek eltávolítása az emésztő csatornából sürgősen szükségesnek látszik, a természetes **Ferenc József**-keserűvíz az összes általam ismert források között a leghatásosabbnak bizonyult. A Ferenc József-keserűvíz hosszabb használat mellett sem válik terhessé, hanem a gyomor- és bélműködést kitűnően szabályozza. — Kapható gyógytárakban és fűszerkereskedésekben. A Sztétküldési-Igazgatóság Budapestben.

— **Elcsipett csavargók.** A községi rendőrbiztos folyó hó 10-én este két csavargó suhanót csipett el a szent János melletti fasorban. Vallásra fogván őket, azt mondták, hogy körösladányi illetőségűek s most Budapestre jöttek. A hatóság tegnap toloncolta el őket.

— **Leütötte vasvillával.** Viktor Pál csongrádi tanyai lakos fiát folyó hó hó 14-én egy ismeretlen egyén vasvillával leütötte. A esendőrség nyomozza a tettest.

— **Csalás.** Mezei Pál és Ladányi Károly földmivelők pénteken elmentek Klein Lajos borkereskedőhöz s annak mustot kínáltak megvételre egy szőlővel bíró egyén nevében. Klein meg is vette a följánlott mustot s arra 20 korona foglalót is adott. Am a turpisság hamar kiderült, mert az egyik alkalmazott, aki ismerte a két magyart s később megkérdezte Kleintől,

hogy mit akartak nála Mezei és Ladányi, leleplezte őket, akiket ennek folytán a esendőrsék vették pártfogás alá.

— **A világ minden zugából özönlük az elismerő levél a Phosphatine Falières tápszer gyárosaihoz azért, mert hálásak az anyák e kiváló tápszerért a gyárosnak. Az elválasztás pillanatától kezdve sohase gondoljon egyetlen anyja se más tápszerre, mint az ezerszeresen kitűnőnek bizonyult Phosphatine Falières-re miáltal gyermekeik erősvé és egészségessé váltak.**

— **Tüzek.** Ifjú Antal István csongrádi lakosnak a mamai rétben megégett egy boglya szalmája. — A belvárosban pedig folyó hó 12-én Nagytóth István házában lévő rakás szalma gyuladt meg, melyről tüzet fogott a Galambosi Mihály szalmája is. A szomszédok azonban elnyomták a tüzet, melyet gyermekek okoztak.

Színházi hét.

Letelt a második hét is, mióta esténként Miklós Gábor elsőrendű színtársulata sikeres és művészi színvonalú előadásaival törekszik a mult évi rossz társulat által a színházról elidegenített közönségünket visszahódítani. S örömmel konstatáljuk, hogy ez sikerült.

Két héttel ezelőtt, habár biztunk a társulat erejében, mégsem mertük remélni, hogy Miklós ily rövid idő alatt keresztül vigye e nehéz munkát. De Miklósyn kívül Vida Ius, a már Csongrádon is kedvelté lett primadonna, fáradozott leginkább a siker érdekében.

Jövő heti műsoruk ismét egy kedves estékben bővelkedő hetet jelez. Különösen a szerdai est ígérkezik nagyszerűnek, amikor a társulat legjobb tagjai fognak gyönyörködtetni bennünket. Ez estén elvárjuk Váradi Izsótól, akit más városokban „Cabaret király”-nak neveztek, hogy művészetét nálunk is bemutassa és e nevet kiérdemlje.

Mint értesülünk, a szerdai cabaret estén fel fog lépni az Amerikából nemrég hazajött városunk szülőtte: Zsadányi Aladár úr is, aki Amerikában hosszabb ideig volt Keith and Proctors társulatánál szerződve, s elég jó hirre tett szert. Egy fellépése után az „Amerikai Magyar Népszava” 1910. december 29-én a következő kritikát hozta róla: „Zsadányi Aladár gyönyörű angol kuplékkal és utáztatokkal mulattatta a közönséget, mely sokszor lámpák elé hívta a szeniális művészt.” Nem fűzünk e szavakhoz megjegyzést, várjuk a fellépése sikerét.

Szombaton a „Botrány” című szimű került előadásra, mely a kitűnő rendezés és szereposztás következtében jól sikerült. Csak most mutatkozott be Tóth József művészetével s elég szerencsével alakította Ferioul Marice szerepét. Sokkal nagyobb sikert ért volna el, ha kissé természetesebb mozdulatokat alkalmazott volna. Zajos tapsot érdemelt Lőrinc Erzsi kedves drámai hősnőnk is. Sikeresen alakítottak még Miklós Aladár (Artanezzó), Marossy Géza (Jeanitier) és Székely Sándor (Parizot).

Vasárnap két előadás volt. Délután a „Zsidó honvéd” és este a „Luxemburg grófia” került előadásra. Ez utóbbin az a szerencsés szerepcsere volt, hogy Váradi Izsó alakította Bíró Géza helyett Briszárd Armand szerepét és Váradi szerepében pedig Miklós Gábor (Bazilovics Bazil) lépett fel. Így Marossy Gezával (René) együtt három elsőrangú művész alakította a főszerepeket teljes sikerrel. A nők közül Erdélyi Anna (Didier Angela) és Vida Ius (Vermond Juliette) érdemelték ki a zajos tapsot és kihívásokat.

Hétfőn zónaelőadásként harmadszor került színre a „Cigányszerelem” című operett. Az előadás jó volt.

Kedden a „Sötét pont” került előadásra a címszerepben Miklós Gáborral, akinek fellépése már jó előre biztosította a darab sikeres előadását. Ó Baró von der Dülmen szerepébe beleélve magát, művészi alakításával sikerülten állította elénk a családfáját féltő és épen e miatt komikus helyzetbe kerülő német főnemest. Jó

≡ Ha nem akar fiatal, gyenge savanya sört, ≡

úgy rendeljen **Ausländer Jenő sörraktáránál**, ahol hordókban, nagy és kis üvegekben a legjobbat, legolcsóbb árban, házhoz szállítva beszerezhet. Ugyanott kitűnő fehér és siller borok butellázva, vagy kimérve.

volt Székely Sándor (Brinkmayer Christia Ádám) alakítása és művészi sikert ért el Marossy Géza dr. Woodleigh Roby néger ügyvéd szerepében. Sikertült volt még Lőrincy Erzsé (Lotthen) és Ligethy Angela (Elza) játéka is.

Szerdán érték el művészeink eddig legnagyobb sikerüket Csongrádon a „Muzsikusz leány” előadásával. Vida Ilusnak köszönhetjük legjobban a darab sikerét, aki nemcsak pikánsan szép látvány volt csacsiájával a színpadon, hanem alakításával és táncával bebizonyította valóban kiforrott művészetét is. Jók voltak az összes szereplők, de mégis kiváltak Szigethy Angela (A fiatal herceg), Mészáros Aranka (Elena Montebelli), Erdélyi Anna (Brigitta), Székely Sándor (Haydu József), Vámos Jenő (Károly és különösen Váradi Izsó (Péter) művészi alakításaikkal, akiket a közönség zajos juttalmazott.

„A rejtélyes ember” című dráma esütörtökön adatott szép sikerrel. Különösen Miklósy Gábor (Berszic Rémon) művészi alakítása érdemel említést. Felesége volt Lőrincy Erzsé (Louis), a kedves drámai hősnőnk, aki ez este valóban remekelt. Sikertült volt Marossy Géza (Berszic Lionel) és Tóth József (Dr. Bernard) alakítása és jók voltak az összes mellékszereplők.

Pénteken másodszor került színre, mint zónaest, a „Babuska, sikerült alakításokkal.

NYILTTÉR.

(E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal.)

Ki legyen a cipészipari szaktanító? Győzzön a szaktudás!

Sajnos! Csongrádon arra nincs szükség, fő, hogy legyen protekció.

Alulírott vagyok bátor megszűni valamit, hogy mindenki tudja, mi történt. Három bizonyítvánnyal tudom igazolni, hogy én szakember vagyok. Letettem a cipészipari szaktanítói vizsgát, Budapesten a m. kir. technológiai iparmúzeumban rendezett cipészipari mester-tanfolyamon 1909. év június hó 20-tól augusztus 8-ig az alább írt tantárgyakból, ugymin anatomy, szerkesztő mértan, számtan, kalkulálás, könyvvitel, jogi ismeret, cipészipari technológiai és szakrajzból — jeles eredménnyel. Mikor hazajöttem tanulmányutamból, kérelmemre Felber Ferenc borszakosztályi elnök úr összehívatta a cipész szakosztályt 1909. augusztus hó 29-én és egyhangúlag elhatározta, hogy kérni fogja a tekintetes ipariskolai bizottságot, hogy létesítsen a cipész-tanoncok részére az ipariskolával kapcsolatosan szaktanítói tanszéket, mely által a tanoncok rajzóra helyett szakoktatást nyernének.

A kérelem körülbelül így szövelt:

A szakoktatás vezetésére Dragon Lajos helybeli cipész-mestert ajánljuk, ki most végezte el a felsőbb szaktanfolyamot — tehát az oktatásra képesítve van — mert tudását a tanoncok között terjeszteni fogja és oda fog hatni, hogy a nagyszámú tanuló sereg az ő vezetésével kivívja a kisiparosok tudását, önállóságát, mely által végéreményben a magyar, a hazai ipar szépsége, jóság, azaz jövője lesz biztosítva.

Kérésünket a tek. Bizottság jóindulatába ajánlván, maradtunk hazaflás biztossággal.

Csongrád, 1909. szeptember hó 2. án.

A Csongrádi Borszakosztály:
Felber Ferenc szakosztályelnök.

A fentirt kérelem alapján be lett adva kérvényem az ipariskolai bizottsághoz. Úgy tudom, meg is lettem választva, de még költség nem volt megszavazva és így az én szaktudásom paragon hevert 2 évig. Ez idő alatt biztattam magamat, türelem, rozsát terem. Termelt ugyan, de nem rózsát, hanem sarga irigységet. Fehér Jancsi két év alatt teljesen megsárgult az irigységtől. Már most, amint hallom, megvolt az áldomásívás is, mert ő lett kinevezve szaktanítóul és most már örömeiben nem fehér-sarga lesz, hanem szépen meg fog feketedni.

Csak hogy én nem engedem ám, nem bizony, mert ő mindaddig Ruha Gyuri lesz, míg be nem bizonyítja, hogy ő különb munkát tud előállítani és hogy ő neki van szakoktatói képessége.

Mert ha a az ember szegény, az nem szégyen, de mikor tudatlan is, az már szégyen. Olyasmit elfogadni, ami-

NESTLE
az egészséges **gyermeklisztje**
és a beteg gyermek, a gyomorhajosok régóta bevált tápláléka.
Megóv a hányástól, hasmenéstől, bélfurattól és elhárítja ezeket.
A gyermekápolásról ismeretlen fizetel ingyen küld. **NESTLE**
Wien, Biberstrasse 11.

hez az ember nem ért, vakmerőség. Mert helytelenül oktatni annyit tesz, mint mikor a fioxera meglepi a szőlőt és kipusztítja a tőkét. Az ő tudatlansága is tönkre fogja tenni a cipészipari oktatást.

Enyit akartam csak szegény elárvult iparomról meg-sígní.

Csongrád, 1911. szeptember hó 14.

Dragon Lajos

cipész szakoktatásra képesített
mű-cipész.
(Protekció nélkül.)
Templom-utca 9. sz.

Kiadók és laptulajdonosok: **BOZÓ ÉS JUSTIN.**
Bozó és Justin könyvnyomdája.

Községi hirdetmények.

Az 1911. évi fegyveradó lajstrom, az 1911. évi II. osztályú kereseti adólajstrom és az 1911. évi általános jövedelmi pótdólaajstrom 1911. szept. 18-tól szept. 25-ig a számtiszti hivatalban közszemlére tételik, hol azt a hivatalos órák alatt bárki megtekintheti, s az ellen azok, kik ezen adónemmel a múlt évben is megróva voltak, a lajstrom kitételének napjától, azok pedig, kik ezen adónemmel megróva nem voltak, adótartozásaiknak az adókönyvecskéikben történt bejegyzésétől számított 15 nap alatt felszólamlásaikat az előljáróssághoz benyújthatják.

Értesítetnek a szőlőbirtokosok, miszerint az általános szüret folyó hó 20-án veszi kezdetét. Aki ezen határidő előtt szüretel, 500 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel fog büntettetni.

Csongrád község tulajdonát képező és a csongrádi 36. sz. betétben lévő 14805/268. hrsz. 12 hold 1321 négyszögöl kiterjedésű bökényi gát és az aranyszigetből kimaradt rész apróbb részletekre felosztva, 5 évre vagyis az árverés napjától 1916. év szeptember hó 30-áig haszonbérbe kiadatik. Az árverés a helyszínen 1911. évi szeptember hó 18-án (hétfőn) délelőtt 8 órakor fog megtartatni. A haszonbér felének megfelelő összeg a kiküldöttek kezeihez azonnal kifizetendő.

Csongrád község köveztvám és helypénzszedési jog bérlete az 1912. évi január hó 1-étől kezdődő három egymás után következő évre vagyis 1915. év december hó 31-éig nyilvános árverésen haszonbérbe kiadatik.

Az árverés a község háza II-od jegyzői irodájában az 1911. évi október hó 3-ikán délelőtt 9 órakor fog megtartatni. Kikiáltási ár egy évi bérletre 6000 korona. Bántpénz 600 korona. Utóajánlatok figyelembe nem vétetnek. Feltételek a II-od jegyzői hivatalban tudhatók meg.

Eladó ház. Heringer Mihálynak a Szentesi-köruton lévő 21. számú háza eladó.

Eladó must. Kuklics Jánosnak 80 hektó vegyes szőlőből szürt mustja lesz eladó literenként 36 fillérért. Értekezni lehet Kossuth-ut 10. sz. alatt.

Kiadó lakás. Egy szobából és konyhából álló lakás, piactérhez közel szt. Mihály naptól kiadó. Cim a kiadóhivatalban.

Hirdetés. Ludrovai Tóth István nyugalmazott mérnök úr. — Csongrád-Erzsébetmajori szőlőtelepén 350 hekto must eladó. Közvetítő díjaztatik. — Értekezni lehet Erzsébetmajori lakásán.

Eladó ház.

Justin Mihálynak Justh Gyula-utca 50. sz. háza szabadkézből eladó. Értekezni lehet a tulajdonossal.

Értesítés.

Van szerencsém a mélyen tisztelt hölgyközönség szives tudomására hozni, hogy Csongrádon női fodrászatot szándékozok folytatni. Elsőrangú szegedi üzletben történt kiképzésem folytán azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a mélyen tisztelt hölgyközönséget a legpontosabban szolgálhatom ki.

Elvállalok fésüléseket házhoz járva, továbbá hajmosást, hajfestést stb.

Magamat a mélyen tisztelt hölgyközönség jóindulatába ajánlván, vagyok teljes tisztelettel

Molnár Mariska
női fodrásznő.

Lakás: Arany János-utca 27. sz.

ad: 2009/1911 szám.

Hirdetmény.

Az 1884. évi XVII. t. c. 27. §-a értelmében közhírré teszem, hogy Binét Sámuel csongrádi lakos Csongrádon Hunyadi-tér 1. szám alatt szivógázmotoros daráló és szecskavágó telepet óhajt létesíteni.

Ez ügyben a helyszíni tárgyalást folyó évi szeptember hó 22-én d. u. 3 órakor fogom megtartani.

Felhívom mind azokat, kik a vállalat ellen bármilyen okból kifogást akarnak emelni, hogy kifogásaikat legkésőbb a helyszíni tárgyaláson szóval vagy írásban jelentsék be, mert ellenkező esetben, ha köztekintetek nem szolgálhatnak akadályul, az üzlettelep engedélyeztetni fog.

Csongrád 1911. szeptember hó 12-én.

Fekete főszolgabíró.

Három-négy középiskolát

jó sikerrel végzett úri fiú, kinek kedve lenne a művészi könyvnyomtatás megtanulásához, vidéken szinte páratlan mintaszerűséggel berendezett könyv- és műnyomdában alkalmazást nyerhet. Teljes ellátást, míg a tanulási idő tart, díjtalanul adnék. Csakis jellemes, jó magaviseletű fiúra reflektálok. Horváth Antal, Mindszent.

Amerikai fogműterem

Csongrád, Szentesi-hörút 16. sz. Néhai dr. Borsos-féle ház.

Szájpadlás nélküli

műfogak

és

fogsorok.

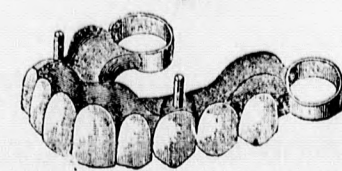
Kautschuk,

arany,

platina

hidak,

amelyeket nem kell, de nem is lehet kivenni.

Arany,

platina

ezüst,

aluminium,

celluloid koronák.

Arany lemezes

porcellán

fogak és fogsorok.

Foghúzás a legnagyobb szakavatottsággal.

Lelkiismeretes munka. 40 évi gyakorlat alapos ismereteivel.

4. oldal.

Kiadó lakás. Kovács Elemér Templom-utcai házában egy utcai lakás azonnal kiadó. A lakás áll 2 szoba, konyha, üvegezett folyosó, nyílt folyosó, pince és padlásból.

Eladó szőlő. Kókai Istvánnak egy öreg hold szőlője terméssel együtt szabadkézből eladó. Értekezni lehet a tulajdonossal, Jegenye utca 20. szám alatt.

Kiadó lakás. Draskovics Dezső főtéri házában, kétszobas udvari lakás október 1-től kiadó.

Tanuló leányokat fehérnemű varrodamba azonnal felveszek. Simon Franciska, Csemegi Károly utca 42. szám.

Eladó ház. Kovács Györgynek a Jókai Mór-utca 26. sz. alatt levő jókarban tartott háza, melyben 4 szoba van a szükséges mellékkel, szabadkézből eladó. Értekezni lehet a tulajdonossal vasár- és ünnepnapokon a helyszínen.

Tanuló kerestetik. Egy jó családból való fiú, ki két vagy három polgári iskolát végzett, tanulónak felvétetik. S. Bánfi János kereskedőnél, Kossuth Ferenc utca 44. szám alatt.

Eladó

egy néhány év óta üzemben levő 5 járatú szivógázmotoros vámmalom rozs és buzatermő vidéken, folyton növekvő jövedelemmel. Közvetlen felvilágosítással szolgál

Magyar Motor és Gépgyár R.-T.
Budapest. VII. Váci-körút 61.

Aki kellemes,

egyenletes meleg lakást óhajt,
az rendeljen tűzálló agyagból
... készült cserépkályhát ...

MAZURÁ VILMOS

cserépkályha, takarektűzhely, fürdőkád, fertőtlenítő zománczott falburkolat és minden e szak... mába vágó munka készítőjénél ...
Szentesen, a vasútállomás mellett.

Fix fizetés és magas jutalék mellett alkalmazunk vidékiügynököket, sorsjegyek részletfizetésre való eladásához. Havonként elérhető jövedelem 3-600 korona. **Hecht Bankház Részvénytársaság.** Budapest, Ferenciek-tere 6. szám.

Eladó szódavizgyár.

Tóth János és Mihálovits Rókus szódavizgyára egészben vagy fele részben is eladó. Felvilágosítást nyerhető Lapát-utca 24. szám alatt.

A fejlődésben levő ipart elveszni hagyni áruulás

saját egészségünk ellen. Különösen fontos ez a cipész iparnál, azért ajánljuk olvasónk figyelmébe **DRAGON LAJOS** cipész-mestert, ki úgy egészséges, mint bütykös. **tyúkszem, lúdtalp, donga, ló, sánta és körte alakú lábakra** készít legjobb minőségű cipőt vagy esztiát és ezek készítésében hazánk első cipészei közé tartozik. Azon szenvedők, kik azt hiszik, hogy lábuk miatt munkával vagy bottal kell járniok egész életükön keresztül, forduljanak bizalommal

DRAGON LAJOS

cipész-mester és cipész ipari szakoktatóhoz.

ki minden állandó rendelőjének maga csinált kaptafát, csak hogy megmutassa a világnak, hogy a magyar cipész előbb áll, mint bármelyik német, francia vagy angol.

Üzlet: Templom-utca 9. szám alatt.

HA SERTÉSE

bágyadtságban és rossz emésztésben szenved, használjon kizárólag **Tarjányi-féle** magyar királyi szabadalmazott (1887. f. m. engedsz.) „Sussin” nevű sertés védjeggyel ellátott

sertés tápfolyadékot,

amely elősegíti az emésztést, az étvágytalanságot megszünteti és gyengélkedő jószágokat teljesen meggyógyít, melyet több köszönő nyilatkozat bizonyít. Próbá üveg **50 fillér**, nagy üveg **1 korona**, óriás üveg, 3 sertés részére is elég, **2 korona**.

Kapható Csongrádon az egyedüli elárúsítónál:

Fehér Pál fűszerkereshedőnél
Vasut-u. 33. szám.

Gépolajat, kenő és égő olajat, a cséplés alkalomával, kivételesen a legolcsóbb árban árusítok.

Eladó bor.

Mintegy 10 hektó jó minőségű saját termésű siller bor. kisebb mennyiségben is eladó. Nagypál Rókus Fohász-utca 7. szám.

A hölgyek tudják legjobban, mily fontos a SZÉP, ÜDE ARC,

mily hatalom és kincs az, mily előnyökben részesül egy szép nő.

Szépnek lenni azonban nagy feladat, nem elégséges, hogy valaki csinos, fess és kedves legyen, hanem a legfontosabb, hogy az arcra tiszta, sima legyen.

A nők tudják ezt és ezért nagy gondot fordítanak az arcuk ápolására, a szépség fentartására és emelésére.

A FÖLDES-féle

MARGIT-

CRÉME

az egyedüli szer, mely 5-6-szori használat után biztosan eltávolít kitételeket, pattanásokat, miteszt, szeplőket, májfoltokat, ráncokat és az arcot fehériti, üdíti és fiatalítja.

A Földes-féle Margit-Creme teljesen ártalmatlan, páratlan és csodás arcszépítő.

Kapható az egész világon. Tégelye 1 kor. és 2 kor.

Készíti és postán küldi:

FÖLDES KELEMEN gyógyszerész ARADON.

Kapható Csongrádon:

Barna Henrik, Farkas Lajos és Löw Adolf urak gyógyszerüzében.

Nyugodtan alhat,

ha a fehérműje egész éjen át „ASSZONYDICSÉRET” mosó-
kivonattal van beáztatva, mert ez a szer a legrövidebb idő alatt nagy könnyűséggel önmaga oldja fel a szennyet s másnap gyorsan és fáradság nélkül lehet a ruhát SCHICHT-„SZARVAS” MOSÓ-SZAPPANNAL vakító fehérre kimosni, mert az „ASSZONYDICSÉRET” és a SCHICHT-„SZARVAS” MOSÓ-SZAPPAN úgy fehéritenek, mint a nap!

25.000 koronával szavatolunk a Schicht-Szarvas mosószappan és az „Asszonydicséret” mosókivonat tisztaságáért.

Még álmában sem

képzelteti el, hogy mennyi vesződséget és mennyi fáradságot takarít meg, ha az „ASSZONYDICSÉRET” mosókivonaton és SCHICHT-„SZARVAS” MOSÓ-SZAPPANNON kívül semmi más mosószert nem vesz. Ez esetben mindig jó árú vásárol mérsekelt áron és kímélt egyrészt a ruháját, másrészt nem pocékolja el a háztartási pénzt.

25.000 koronával szavatolunk a Schicht-Szarvas mosószappan és az „Asszonydicséret” mosókivonat tisztaságáért.